

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області

Слідче управління

пров. Аскольдів, 3-А, м. Київ, 01010, телефон (044) 281-57-17, факс (044) 253-63-02

www.ssu.gov.ua, e-mail: gusbu_kiv@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001792

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

м. Київ

«11» листопада 2021 року

Начальник 1 відділу слідчого управління Головного управління СБ України у м. Києві та Київській області підполковник юстиції Романчук Максим Ігорович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42020000000002254, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань від 23.11.2020, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 255, ч. 2 ст. 255, ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 111, ст. 113, ч. 2 ст. 361 та ч. 2 ст. 361-1 КК України, відповідно до ст.ст. 36, 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

1. Прізвище	Старченко
2. Ім'я	Антон
3. По батькові	Олександрович
4. Дата народження	28.11.1985 року народження
5. Місце народження	м. Севастополь, Автономна Республіка Крим
6. Громадянство	України
7. Місце проживання / реєстрації:	Автономна Республіка Крим, м. Севастополь, вул. ген. Мельника, буд. № 1, кв. № 292; Автономна Республіка Крим, м. Севастополь, вул. Артелеристів, буд. 62

про те, що органом досудового розслідування зібрано достатньо доказів, які повною мірою підтверджують факт вчинення ним державної зради, тобто у вчиненні останнім кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 15.05.2009 у відповідності до наказу № 633-ос від 15.05.2009 громадянина України Старченка А.О. прийнято на військову службу до Служби безпеки України.

З 28.12.2012 на підставі наказу начальника УСБУ у м. Севастополь № 149-ос Старченка А.О. призначено на посаду оперуповноваженого відділу контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки УСБУ у м. Севастополі, яку він займав до 25.04.2014.

Наказом Голови Служби безпеки України № 1388-ос від 15.11.2012 Старченку А.О. присвоєно військове звання «старший лейтенант».

Так, 24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями – № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави;
- застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівнозначним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Жодні міркування будь-якого характеру, чи то політичного, економічного, військового чи іншого характеру, не можуть слугувати виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 7 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та Російська Федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заклучним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 – 3 зазначеного Договору, Російська Федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований Російською Федерацією 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1 – 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет

України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно зі статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до статей 132–134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь. Місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим (далі - АР Крим) є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умісел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану

інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Указаний план повною мірою відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених під час виступу начальника ГШ ЗС РФ Герасимова В.В. перед Академією військових наук РФ з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка у подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей повинна надаватися перевага невоєнним заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційного протиборства, а також воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та ЗС РФ, на виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів РФ здійснювалось викривлення подій на Євромайдані, вказувалося на хибність європейського вектора розвитку зовнішніх відносин України. При цьому, шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення та компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих мешканців південно-східних регіонів України до дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники крайньо націоналістичних поглядів, а учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та

послідовники фашизму, пропагувалася їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно, за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності та пропагують культ насильства та знущання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни; а тому ведення гібридної війни проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян Російської Федерації та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Зокрема, на військовослужбовців ЧФ РФ співучасниками покладалося вжиття заходів щодо підготовки та розв'язання агресивної війни на території АР Крим і м. Севастополя, а саме:

- планування, підготовка, організація прийняття та розосередження на об'єктах ЧФ РФ військових підрозділів ЗС РФ, які передбачалися ГШ ЗС РФ для здійснення вторгнення на територію АР Крим і м. Севастополя для ведення агресивної війни проти України;

- організація блокування підрозділами ЧФ РФ у взаємодії з військовими козацькими товариствами РФ, діючими під виглядом місцевих жителів АР Крим і м. Севастополя, та з представниками так званої «самооборони» - незаконними збройними формуваннями, військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України) та Державної прикордонної служби України (далі – ДПС України) з метою перешкоджання їхній законній діяльності щодо відсічі збройній агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності;

- організація блокування транспортних комунікацій з метою нейтралізації роботи морського та повітряного військового транспорту, пошкодження об'єктів, які мають важливе оборонне значення для України;

- організація захоплень будівель і споруд органів державної влади України з метою перешкоджання їхній нормальній роботі.

Так, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, у супереччю вимогам пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, статей 2, 3 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, принципів Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, а також в супереччю вимогам частини 4 статті 2 Статуту ООН, Декларації Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та декларацій, затверджених резолюціями Генеральної Асамблеї ООН № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету, № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, статей 1, 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, статей 1, 2, 68 Конституції України, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовці ЧФ РФ, у взаємодії з підрозділами спеціальних військ ЗС РФ, підрозділами та спеціальними формуваннями інших силових відомств РФ, іррегулярними незаконними збройними формуваннями, озброєними бандами, групами найманців та із залученням представників військових козацьких товариств РФ, продовжили реалізацію спільного умислу, спрямованого на військову окупацію та подальшу анексію АР Крим та м. Севастополя.

Зокрема, 27 лютого 2014 року близько 04 год. 30 хв. понад 100 озброєних військовослужбовців 45-го окремого полку спецпризначення ПДВ ЗС РФ проникли до будівель Верховної Ради АР Крим за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, проспект Кірова, 13, та Ради Міністрів АР Крим за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18, захопили їх та установили контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень.

Здійснивши захоплення будівель центральних органів влади АР Крим і м. Севастополя, представники командування ЗС РФ на виконання вказівок та розпоряджень представників влади РФ продовжили агресивні військові дії, визначені заздалегідь розробленим злочинним планом, з метою порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміни меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Зокрема, упродовж 27-28 лютого 2014 року здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, що організовували та забезпечували безпечний рух повітряних суден.

Одночасно із блокуванням автошляхів та захопленням аеропортів і транспортних підприємств розпочато блокування та захоплення військових частин ЗС України, дислокованих на території АР Крим і м. Севастополя, пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Після захоплення військових частин та виведення з ладу системи протиповітряної оборони підрозділів ЗС України, дислокованих в АР Крим і м. Севастополі, порушуючи державний повітряний простір України, на територію півострова Крим почали безперешкодно здійснювати неодноразові перельоти з території Південного військового округу РФ та посадки в районах аеродромів «Кача» та «Гвардійське» ЧФ РФ військові літаки та вертольоти з військовослужбовцями ЗС РФ на бортах.

Крім того, для забезпечення контролю над повітряним простором півострова Крим та з метою недопущення на зазначену територію військових підрозділів ЗС України і представників правоохоронних органів України для вжиття заходів щодо відсічі збройній агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності, військовослужбовцями ЧФ РФ у взаємодії з військовослужбовцями військових частин спеціального призначення ЗС РФ, якими здійснено вторгнення на територію півострова Крим, проведено блокування, захоплення та диверсії на військових аеродромах, розташованих на території АР Крим і м. Севастополя.

Крім того, з 27 лютого 2014 року військовослужбовцями ЧФ РФ, у взаємодії з представниками інших підрозділів ЗС РФ, військових козацьких товариств РФ, на виконання розробленого злочинного плану розпочато заходи з блокування та захоплення військових частин ВМС ЗС України та ДПС України.

Окрім цього, з метою контролю за використанням зброї та перешкоджанням виконання службових обов'язків щодо здійснення охорони державного кордону України, невеликими групами військовослужбовців зі складу невстановлених підрозділів спеціального призначення ЗС РФ, у кількості до 100 осіб, у спеціальному екіпіруванні, озброєних автоматами, штурмовими гвинтівками, снайперськими гвинтівками та шумовими гранатами, здійснено напади та захоплення органів управління ДПС України на території АР Крим і м. Севастополя усіх рівнів – від регіонального управління до підрозділів охорони кордону.

Крім того, у період з 27 лютого до 18 березня 2014 року військовослужбовці ЗС РФ спільно з іншими особами, у тому числі з числа військових козацьких товариств РФ, вчинили захоплення і блокування будівель правоохоронних органів, органів державної влади, підприємств, установ та організацій для взяття під свій контроль місцевих засобів телерадіомовлення і комунікації та забезпечення виконання іншими співучасниками ведення агресивної війни згідно з відведеними їм ролями в реалізації спільного умислу, спрямованого на окупацію та подальшу анексію території АР Крим та м. Севастополя.

Таким чином, з 20 лютого 2014 року представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Виконання вищевказаних дій надало можливість представникам влади та службовим особам із числа керівництва ЗС РФ забезпечити військову окупацію території АР Крим та м. Севастополя, проведення диверсій, блокування військових частин, установ та органів військового управління ЗС України та інших військових формувань, державних органів та органів місцевого самоврядування, ведення підривної діяльності, організацію проведення на території АР Крим та м. Севастополя 16 березня 2014 року незаконного сепаратистського референдуму, спрямованого на порушення територіальної цілісності України, проголошення так званої «Республіки Крим» суверенною державою та подальше звернення нелегітимного парламенту АР Крим до Російської Федерації із пропозицією про прийняття «Республіки Крим» до складу РФ як нового суб'єкта федерації.

Так, 06 березня 2014 року Верховною Радою Автономної Республіки Крим прийнято незаконну постанову № 1702-6/14 «Про проведення загальнокримського референдуму».

Вищевказаною постановою Верховна Рада АР Крим постановила увійти до складу Російської Федерації як суб'єкт Російської Федерації та провести 16 березня 2014 року загальнокримський референдум (включаючи місто Севастополь), на який винести альтернативні запитання: «1) Ви за возз'єднання Криму з Росією на правах суб'єкта Російської Федерації?»; «2) Ви за відновлення дії Конституції Республіки Крим 1992 року і за статус Криму як частини України?». При цьому, на голосування не виносилося питання про проголошення незалежності АР Крим та м. Севастополя.

Цією ж постановою Верховної Ради АР Крим також затверджено текст бюлетеня для голосування на загальнокримському референдумі 16 березня 2014 року і Тимчасове положення про загальнокримський референдум, утворено Комісію Автономної Республіки Крим із проведення загальнокримського референдуму.

Водночас, Указом виконувача обов'язків Президента України від 7 березня 2014 року № 261/2014 зупинено дію вказаної постанови як такої, що не відповідає Конституції та законам України. Крім того, Конституційний Суд України своїм рішенням від 14 березня 2014 року № 2-рп/2014 визнав неконституційною зазначену постанову Верховної Ради АР Крим, оскільки нею порушено конституційний принцип територіальної цілісності України, а парламент Криму вийшов за межі своїх повноважень. Конституційний Суд України визнав дану постанову такою, що суперечить основоположним принципам суверенності та територіальної цілісності держави, закладеним у міжнародно-правових актах, зокрема принципу взаємної поваги до суверенної рівності кожної держави, що включає політичну незалежність, можливість зміни кордонів відповідно до міжнародного права мирним шляхом і за домовленістю.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим незаконною постановою «Про Декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим і міста

Севастополя» від 11 березня 2014 року № 1727-6/14 затвердила Декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, спільно прийняту депутатами Верховної Ради Автономної Республіки Крим та Севастопольської міської ради.

Водночас, рішенням Конституційного Суду України від 20 березня 2014 року № 3-рп/2014 вказану постанову визнано неконституційною у зв'язку з тим, що затвердження такої декларації не належить до повноважень Верховної Ради АР Крим і суперечить статтям 2, 8, 132, 133, 134, частині 2 статті 135, статтям 137, 138 Конституції України, а також є порушенням положень статті 73, пункту 2 частини першої статті 85 Основного закону України.

У своєму рішенні Конституційний Суд України, зокрема, наголосив, що право на самовизначення на території Автономної Республіки Крим та в місті Севастополі було реалізовано їх жителями як невід'ємною частиною всього Українського народу під час всенародного голосування на всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року. Ураховуючи результати цього референдуму, Верховна Рада України, діючи від імені Українського народу – громадян України всіх національностей, 28 червня 1996 року прийняла Конституцію України, в якій проголосила Україну суверенною і незалежною державою (стаття 1) та закріпила принцип її територіальної цілісності (стаття 2).

Конституційним Судом України у цьому ж рішенні зазначено, що Конституція України не передбачає права окремої частини громадян України (в тому числі і національних меншин) на одностороннє самовизначення, в результаті якого відбудеться зміна території України як унітарної держави.

16 березня 2014 року на окупованих Російською Федерацією територіях АР Крим та м. Севастополь представниками влади та ЗС РФ, діючими на виконання спільного злочинного плану щодо порушення територіальної цілісності України шляхом окупації та подальшої анексії вказаних територій, організовано та проведено незаконний референдум.

Незважаючи на набуття законної сили постановою Верховної Ради України від 15 березня 2014 року № 891-VII «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим», 17 березня 2014 року нелегітимною Верховною Радою АР Крим прийнято постанову № 1745-6/14 «Про незалежність Криму», у якій заявлено про звернення до Російської Федерації з пропозицією про прийняття «Республіки Крим» до складу Російської Федерації як нового суб'єкта РФ зі статусом республіки.

Після цього, представники влади РФ продовжили реалізацію спільного злочинного плану, спрямованого на порушення територіальної цілісності України шляхом окупації та анексії території півострова Крим.

Так, незважаючи на незаконність організованого та проведеного представниками влади РФ на території півострова Крим референдуму 16 березня 2014 року, нелегітимність існуючих органів влади Автономної Республіки Крим, всупереч наведеним вище міжнародним зобов'язанням РФ стосовно України, 17 березня 2014 року видано Указ Президента РФ № 147 «Про визнання Республіки Крим».

Цього ж дня Президентом РФ видано розпорядження № 63-рп «Про підписання Договору між Російською Федерацією та Республікою Крим про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів», яким погоджено проект вказаного Договору та прийнято рішення про його підписання на вищому рівні.

18 березня 2014 року в м. Москва РФ, Президентом РФ Путіним В.В. та самопроголошеними представниками так званої «влади Криму» Аксьоновим С.В. і Константиновим В.А., а також самопроголошеним так званим «мером» м. Севастополя Чалим О.М. підписано «Договір між Російською Федерацією та Республікою Крим про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів» (далі – «Договір»).

Наступним етапом щодо реалізації злочинного плану представників влади та ЗС РФ було надання незаконному «Договору» видимості юридичної сили, зокрема, шляхом визнання уявної міжнародної правосуб'єктності адміністративно-територіальних одиниць України – Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

Так, відповідно до статті 8 Федерального конституційного закону «Про порядок прийняття до Російської Федерації та утворення в її складі нового суб'єкта Російської Федерації», єдиною умовою внесення до Державної Думи на ратифікацію міжнародного договору, що не вступив в силу, є визнання його Конституційним Судом РФ таким, що відповідає Конституції Російської Федерації.

У подальшому, ввечері 18 березня 2014 року (більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено), до Конституційного суду РФ надійшов запит Президента РФ про перевірку відповідності Конституції РФ тимчасово застосовуваного вищевказаного «Договору» про прийняття «Республіки Крим» до складу РФ (далі – Запит).

Постановою Конституційного Суду РФ від 19 березня 2014 року № 6-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Республікою Крим про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів», безпідставно визнано незаконний «Договір» таким, що відповідає Конституції РФ.

20 березня 2014 року Державна Дума Федеральних зборів РФ прийняла Федеральний закон № 36-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Республікою Крим про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів» та погодила супутній до «Договору» Федеральний конституційний Закон № 6-ФКЗ «Про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів – Республіки Крим і міста федерального значення Севастополя».

21 березня 2014 року Рада Федерації Федеральних зборів РФ на позачерговому засіданні своєю постановою № 68-СФ також погодила ратифікацію цього «Договору», а крім того, постановою № 69-СФ прийняла супутній до «Договору» Федеральний конституційний закон щодо утворення в

РФ двох нових суб'єктів – «Республіки Крим» і «міста федерального значення Севастополя».

У той же день вищевказані федеральний (№ 36-ФЗ) та федеральний конституційний (№ 6-ФКЗ) закони були підписані Президентом РФ та набули чинності.

Таким чином представниками влади РФ здійснена окупація частини території України – Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та спроба легітимізувати указані дії.

В тимчасово окупованих АР Крим і м. Севастополі під виглядом органів державної влади створені окупаційні адміністрації Російської Федерації, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління указаними територіями на місцевому рівні.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на решті території держави.

Так, вказаними особами організовувалися та проводилися у березні – квітні 2014 року антиурядові протестні акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях. Основою їх метою було поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для послідувочої організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, повинні створити враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 7 квітня 2014 року на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування.

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боеприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Указані терористичні організації мають: конкретних лідерів, які підтримують між собою тісні взаємозв'язки, чітку ієрархію та структуру, яка складається з політичного та силового блоків, керівники та учасники яких підпорядковуються лідерам організації, а також розподіл функцій між її учасниками, на яких покладені відповідні обов'язки згідно з єдиним планом спільних злочинних дій.

Незаконні збройні формування терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР», іррегулярні збройні формування РФ та військовослужбовці ЗС РФ

чинять збройний опір Україні у відновленні територіальної цілісності та забезпеченні правопорядку, при цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади РФ під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації Російської Федерації, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління вказаними територіями на місцевому рівні.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20 лютого 2014 року триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Частиною 2 статті 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 15.04.2014 № 1207-VII констатовано, що тимчасова окупація території України розпочалася 20 лютого 2014 року.

Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» від 18 січня 2018 року № 2268-VIII визначено, що збройна агресія Російської Федерації розпочалася з неоголошених і прихованих вторгнень на територію України підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, а також шляхом організації та підтримки терористичної діяльності; Російська Федерація чинить злочин агресії проти України та здійснює тимчасову окупацію частини її території за допомогою збройних формувань Російської Федерації, що складаються з регулярних з'єднань і підрозділів, підпорядкованих Міністерству оборони Російської Федерації, підрозділів та спеціальних формувань, підпорядкованих іншим силовим відомствам Російської Федерації, їхніх радників, інструкторів та іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також за допомогою окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи та структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та підконтрольні Російській Федерації самопроголошені органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України.

Разом з тим, враховуючи вищевказані події, відповідно до рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2014 року «Про передислокацію військових частин (підрозділів), установ та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів України з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя в інші регіони України», введеного в дію Указом Президента України від 24.03.2014 № 339, розпорядження Голови Центрального управління Служби безпеки України № 44 від 24.03.2014, Старченко А.О. у строк до 30.03.2014 повинен був прибути для подальшого проходження військової служби до Центрального управління Служби безпеки України за адресою: м. Київ, вул. Володимирська, 33.

Вступаючи на військову службу в лави Збройних Сил України Старченко А.О. урочисто присягнув на вірність Українському народові обороняти Україну, захищати її суверенітет, територіальну цілісність і

недоторканість, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, накази командирів, а також присягнув ніколи не зрадити Українському народові.

У своїй діяльності як військовослужбовець Збройних Сил України Старченко А.О. зобов'язаний керуватися Конституцією України, Законом України «Про Службу безпеки України», вимогами чинного законодавства України та Статутів Збройних Сил України.

Відповідно до ст.ст. 17, 65 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу. Оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності, недоторканості покладається на Збройні Сили України. На території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про Службу безпеки України» на Службу безпеки України покладається у межах визначеної законодавством компетенції захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці.

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про статут внутрішньої служби Збройних сил України» до загальних обов'язків військовослужбовців віднесено необхідність виконання завдань оборони України, захисту її територіальної цілісності та недоторканості.

Однак, в порушення військової присяги, ст.ст. 17, 65 Конституції України, ст. 2 Закону України «Про Службу безпеки України», ст. 11 Закону України «Про статут внутрішньої служби Збройних сил України», Старченко А.О. будучи військовослужбовцем Служби безпеки України та займаючи посаду оперуповноваженого відділу контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки УСБУ у м. Севастополі, тобто достовірно володіючи інформацією, що з 20 лютого 2014 року Російською Федерацією здійснюється військова агресія відносно України та вчиняються дії, направлені на зміну меж території України в порушення порядку встановленого Конституцією України, достовірно розуміючи, що здійснено силове захоплення ГУ СБ України у АР Крим, а також інших органів державної влади АР Крим, умисно не виконав розпорядження керівництва Служби безпеки України щодо зміни дислокації з АР Крим на м. Київ для подальшого проходження військової служби та виконання своїх службових обов'язків. Він же, Старченко А.О., свідомо прийняв рішення зрадити військовій присязі під час збройного конфлікту та перейти на бік ворога, а саме вступити на військову службу до Федеральної служби безпеки Російської Федерації (далі – ФСБ РФ), з метою вчинення дій на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, а також обороноздатності, державній та інформаційній безпеці України, що ним і було здійснено у період з 20.02.2014 по 31.03.2014.

В подальшому, в невстановлений органом досудового розслідування час, Старченка А.О., враховуючи його професійні навички та обізнаність в сфері здійснення контррозвідувального захисту в сфері інформаційної безпеки України та добровільну згоду на вступ до складу ФСБ РФ, призначено на посаду оперуповноваженого 4 напрямку Служби КРО УФСБ Росії по Республіці Крим і м. Севастополю.

Таким чином, Старченко А.О. підозрюється у вчиненні державної зради, тобто умисному вчиненні громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній та інформаційній безпеці України: переходу на бік ворога в період збройного конфлікту, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.

Начальник 1 відділу слідчого управління
ГУ СБУ у м. Києві та Київській області
підполковник юстиції

Максим РОМАНЧУК

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні - прокурор відділу нагляду та інформаційно-аналітичної роботи у кримінальних провадженнях щодо злочинів, вчинених на тимчасово окупованих територіях у Донецькій і Луганській областях та в умовах збройного конфлікту, управління нагляду та інформаційно-аналітичної роботи у кримінальних провадженнях щодо злочинів, вчинених на тимчасово окупованих територіях у Донецькій і Луганській областях та в умовах збройного конфлікту, Департаменту нагляду у кримінальних провадженнях щодо злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту, Офісу Генерального прокурора

« 11 » листопада 2021 року

Валерій ГАЙДАР

На підставі ст. 277 КПК України Старченку А.О. роз'ясненні його права як підозрюваного, а саме:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____

« ____ » год. « ____ » хвилин « ____ » _____ 20 ____ року

Повідомлення про підозру вручив та права роз'яснив:

**Начальник 1 відділу слідчого управління
ГУ СБУ у м. Києві та Київській області
підполковник юстиції**

Максим РОМАНЧУК